

תכנית אחריות חרדיות מוסמכות המשלמות

קורס מספר:

שנה"ל תשע"ה 2012/2011

תוכנית השלמה לב"א בני ברק סמסטר א'

לתואר ב"א בסייעוד במבח"ר

סוציולוגיה של בריאות וחולי

מרצה: ד"ר אסתי בהט

E-mail: stbahat@walla.co.il

הקורס יתמקד בסוגיות מרכזיות בתחום הסוציולוגיה של בריאות וחולי, תוך שימוש במסגרות תיאורטיות של הסוציולוגיה להבנת תהליך המדיקליזציה של החברה. במהלך הקורס נבחן באופן ביקורתי את תפקידה של הרפואה המודרנית בעולם המערבי. נעסוק בדפוסי תחלואה וחוויות גופניות של עונג וכאב בתרבויות שונות, ביחסי חולה-אחות ובהסברים סוציולוגיים לתופעת ההתאבדות. נדון במשמעות של "להיות גוף" בחברה הצרכנית המערבית ובהשפעות הפוליטיות הנלוות לכך, בהקשר הגלובלי ובהקשר המקומי-ישראלי. כמו-כן נעסוק במערכת הבריאות בחברה המודרנית ובהבנת ההשפעות החברתיות, תוך התייחסות למוקדי אי-שוויון בתחום.

דרישות הקורס

קריאה שוטפת של פריטי החובה- מסומנים ב- (*) ומודגשים

מבחן מסכם- מבוסס על הרצאות ועל חומרי קריאה מהרשימה הביבליוגרפית

הערכת הסטודנט/ית

הציון הסופי מורכב מ-:

השתתפות פעילה- 5%

מבחן מסכם- 95%

נושאי הקורס:

פרדיגמות תיאורטיות מרכזיות בסוציולוגיה

(* מישונים, ג. (1999). סוציולוגיה. עמ' 2-26. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.

משונים, ג'ון, ג. (1999) "בריאות ורפואה" עמ' 528-552. בתוך סוציולוגיה. ת"א: הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.

הבדלים בין-תרבותיים - פרשנות תרבותית לכאב ומחלות

Ondeck, D, M, et.al. (2003). Impact of Culture on Pain. *Home Health Care Management & Practice*, Vol. 15 (3), 255-257.

Hofstede, G. (1991). *Cultures and Organizations: Software of the Mind*, pp. 3-19, 40-43, 71-74, 104-105, 130-135. McGraw- Hill.

הזכות להמית והכוח על החיים של הרופאים בישראל

(* אמיר, ד. (2000). הוועדות להפסקת הריון כמסגרת מחנכת. בתוך: שלסקי, ש. (עורך). מיניות ומגדר בחינוך תל-אביב: אוניברסיטת תל-אביב, רמות.

(* השילוני-דולב, י. (2013). מהפכת הפיריון. האוניברסיטה המשודרת. משרד הביטחון-ההוצאה לאור.

(* השילוני-דולב, י. (2004). מיהו תינוק רצוי? הפלות סלקטיביות בשל אנומליות בכרומוזומי מין בגרמניה ובישראל. תיאוריה וביקורת (25), 97-123.

נוי (קניון), ס' ומישורי ד' (2009). שליטה רפואית ודומיננטיות הרופאים בדיוני הוועדה הציבורית מקצועית לבחינת נושא תרומת הביציות בישראל. סוציולוגיה ישראלית (יא), 1, 37-64.

הפרעות אכילה

(* גולדין, ס. (2002). אנורקסיה בישראל או "אנורקסיה ישראלית"? כמה הערות על "תסמונת תלוית-

תרבות" בהקשר גלוקלי". סוציולוגיה ישראלית ד (1), עמ' 105-141.

מגדר ובריאות

(* העליון, ה'. (2009). סיפורו של הגוף: חווית גוף-זהות של נשים מטופלות פוריות. סוציולוגיה

ישראלית (יא), 1, 13-36.

מדיקליזציה - ביקורת על הרפואה המערבית

(*)Turner, B. (2004) *The New Medical Sociology: Social Forms of Health and Illness*.

אינטראקציות חברתיות בעבודת האחיות- הצגת האני המקצועי בחיי היומיום

(* גופמן, א. (1989). הצגת האני בחיי היומיום. עמ' 177-200. תל-אביב: דביר.

הסברים סוציולוגים לתופעת ההתאבדות

(* רוזן, י., ויאנקו, י. (2002). העיתוי של התאבדויות וניסיונות התאבדות במשך השנה: תזמון מקרי או

שמא מתוכנן מראש. הרפואה, כרך 141 (יא), עמ' 982-979.

Taylor, S. & Field, D. (2003). *Sociology of Health and Health Care*. pp. 23-39. 3rd

edition Oxford: Blackwell Publishing.

Agerbo, E., & Epidemiol, J. (2006). Unemployment and Suicide. *Community Health*

2003, 57, pp. 553-561.

אי שוויון ובריאות

(*)Case, A., Lubotsky, D., & Paxson, C. (2002). Economic status and health in

childhood: The origins of the gradient. *The American Economic Review*, 92, 1308-

1333.